

Ασφάλεια και Υγεία στα Κατασκευαστικά Έργα

Βασικές πρόνοιες των περί Ασφαλείας και Υγείας
(Ελάχιστες Προδιαγραφές για Προσωρινά ή Κινητά Εργοτάξια)
Κανονισμών του 2002

Για περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να επισκεφθείτε την ιστοσελίδα
του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας στην ηλεκτρονική διεύθυνση:

www.mlsi.gov.cy/dli

ή να απευθύνεστε στα Επαρχιακά Γραφεία Επιθεώρησης Εργασίας σε όλες τις πόλεις

Λευκωσία: 22879191 Λεμεσός: 25827200

Λάρνακα: 24305128 Πάφος: 26822715 Αμμόχωστος: 23819750

Εισαγωγή

Ο τομέας των κατασκευών είναι ένας τομέας υψηλού κινδύνου, στον οποίο συμβαίνει το 20-30% του συνόλου των εργατικών ατυχημάτων και το 40-50% των θανατηφόρων ατυχημάτων.

Η βελτίωση της ασφάλειας και υγείας στα κατασκευαστικά έργα αποτελεί επομένως ζωτική αναγκαιότητα και επιτυγχάνεται μόνο με την προληπτική δράση. Ειδικά η πρόληψη των ατυχημάτων, επαγγελματικών ασθενειών και επικίνδυνων συμβάντων στα κατασκευαστικά έργα επιτυγχάνεται με την ορθή εφαρμογή των αρχών πρόληψης σε όλα τα στάδια κατασκευής ενός έργου (μελέτη, οργάνωση, διαδικασία προσφορών, εκτέλεση των κατασκευαστικών εργασιών και κατά τις μελλοντικές εργασίες έκτακτης/τακτικής συντήρησης, προσθηκών και κατεδάφισή του).

Ο ρόλος κάθε συντελεστή που παρεμβαίνει στην εκτέλεση ενός έργου είτε ως κύριος του έργου (ιδιοκτήτης), είτε ως σύμβουλος/μελετητής μηχανικός/αρχιτέκτονας, ή εργολάβος/υπεργολάβος, ή εργοδοτούμενος, ή αυτοεργοδοτούμενος, είναι ιδιαίτερα σημαντικός και συμβάλλει στην βελτίωση των επιπέδων ασφάλειας και υγείας στο χώρο εργασίας.

Οι περί Ασφάλειας και Υγείας (Ελάχιστες Προδιαγραφές για Προσωρινά ή Κινητά Εργοτάξια) Κανονισμοί του 2002 ετοιμάστηκαν με σκοπό την εναρμόνιση της κυπριακής Νομοθεσίας με τις διατάξεις της Οδηγίας 92/57/ΕΟΚ της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι Κανονισμοί αυτοί επιβάλλουν την εφαρμογή διαδικασιών οι οποίες διασφαλίζουν την εφαρμογή των αρχών πρόληψης, τη συνεργασία και το συντονισμό ανάμεσα στους εμπλεκόμενους τόσο κατά το στάδιο της μελέτης του έργου όσο και κατά το στάδιο της κατασκευής. Επιπρόσθετα, οι Κανονισμοί καθορίζουν τις ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας που πρέπει να εφαρμόζονται στα εργοτάξια.

Σχέδιο Ασφάλειας και Υγείας

- ⤷ Η υποχρέωση εκπόνησης του σχεδίου ασφάλειας και υγείας υπάρχει στις περιπτώσεις όπου:
 - ▶ απαιτείται συντονιστής σε θέματα ασφάλειας και υγείας κατά την εκπόνηση της μελέτης του έργου,
 - ▶ όταν οι εργασίες που πρόκειται να εκτελεστούν ενέχουν ιδιαίτερους κινδύνους για την ασφάλεια και την υγεία των προσώπων στην εργασία,
 - ▶ όταν απαιτείται η εκ των προτέρων γνωστοποίηση του έργου.
- ⤷ Λεπτομέρειες για την εκπόνηση του σχεδίου ασφάλειας και υγείας περιλαμβάνονται στα έντυπα του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας:
 - ▶ «Οδηγός για το Σχέδιο Ασφάλειας και Υγείας στα Κατασκευαστικά Έργα».
 - ▶ «Τα Πέντε Βήματα Σύνταξης του Σχεδίου Ασφαλείας και Υγείας».
 - ▶ «Οδηγός Καλής Πρακτικής για τα Κατασκευαστικά Έργα».

Φάκελος Ασφάλειας και Υγείας

- ⤷ Απαιτείται για κάθε έργο και περιλαμβάνει όλα τα σχέδια του έργου όπως αυτό κατασκευάστηκε, την τεχνική περιγραφή του, καθώς και τις πληροφορίες και τα χρήσιμα στοιχεία σε θέματα ασφάλειας και υγείας που θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά τις ενδεχόμενες μεταγενέστερες εργασίες καθόλη τη διάρκεια της ζωής του έργου.
- ⤷ Καταρτίζεται κατά την εκπόνηση της μελέτης και αναπροσαρμόζεται καθόλη τη διάρκεια της εκτέλεσης των εργασιών με τα πραγματικά στοιχεία του έργου, όπως αυτό κατασκευάστηκε.
- ⤷ Παραδίδεται στον κύριο του έργου (ιδιοκτήτη) μετά την ολοκλήρωση του έργου.

Εκ των Προτέρων Γνωστοποίηση

- Διαβιβάζεται πριν την έναρξη των εργασιών στο αρμόδιο Επαρχιακό Γραφείο Επιθεώρησης Εργασίας, αναρτάται κατά τρόπο εμφανή στο εργοτάξιο και αναπροσαρμόζεται όταν προκύψει οποιαδήποτε αλλαγή των στοιχείων της.

Κύριος του έργου (Ιδιοκτήτης)

Ο κύριος του έργου πρέπει να αναθέσει τη μελέτη και εκτέλεση του έργου σε κατάλληλους μελετητές και εργολάβους και έχει νομική υποχρέωση όπως:

- Ορίσει ο ίδιος συντονιστές για θέματα ασφάλειας και υγείας κατά την εκπόνηση της μελέτης του έργου και κατά την εκτέλεση του έργου ή να διασφαλίσει τον ορισμό του:
 - ▶ συντονιστή κατά την εκπόνηση της μελέτης του έργου από το μελετητή ολόκληρου του έργου, και του
 - ▶ συντονιστή κατά την εκτέλεση του έργου από τον εργολάβο ολόκληρου του έργου.
- Διασφαλίσει την εκπόνηση σχεδίου ασφάλειας και υγείας και την κατάρτιση φακέλου ασφάλειας και υγείας πριν από την έναρξη λειτουργίας του εργοταξίου.
- Διασφαλίσει ότι, ο εργολάβος ολόκληρου του έργου, ή στην περίπτωση που δεν υπάρχει, ο ίδιος, διαβιβάζει στο Επαρχιακό Γραφείο Επιθεώρησης Εργασίας της επαρχίας, όπου θα γίνει το έργο, την εκ των Προτέρων Γνωστοποίηση.
- Σε περίπτωση που δεν ανατίθεται η εκτέλεση ολόκληρου του έργου σε έναν εργολάβο, λαμβάνει όλα τα μέτρα ασφάλειας εφόσον αυτά αφορούν στο τμήμα του έργου που δεν έχει αναληφθεί από εργολάβο ή υπεργολάβο.
- Σε περίπτωση διακοπής των εργασιών, λαμβάνει όλα τα μέτρα ασφάλειας και τα διατηρεί αναλλοίωτα καθόλη τη διάρκεια της διακοπής.

Μελετητής

Ο μελετητής έχει νομική υποχρέωση όπως:

- Ενσωματώνει τις γενικές αρχές πρόληψης σε θέματα ασφάλειας και υγείας στα στάδια προγραμματισμού και σχεδιασμού του έργου, ώστε να διασφαλίζεται η αποφυγή των κινδύνων τόσο κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης του έργου, όσο και καθόλη τη μελλοντική διάρκεια της ζωής του έργου.
- Παρέχει ειδικές πληροφορίες για τους κινδύνους που είναι δυνατόν να προβλεφθούν κατά την εκπόνηση της μελέτης του έργου, οι οποίες πρέπει να περιλαμβάνουν:
 - ▶ προσδιορισμό και εκτίμηση των κινδύνων,
 - ▶ οδηγίες για την αποτελεσματική αντιμετώπιση των κινδύνων, κατά την εκτέλεση των εργασιών, με ασφαλείς μεθόδους εργασίας,
 - ▶ τις απαιτούμενες προδιαγραφές για τον εξοπλισμό και τα υλικά κατασκευής,
 - ▶ τα κριτήρια επιλογής των εργολάβων, υπεργολάβων, καθώς και των προμηθευτών υλικών και εξοπλισμού.
- Ορίζει τον συντονιστή για θέματα ασφάλειας και υγείας στο στάδιο εκπόνησης της μελέτης του έργου, στην περίπτωση που είναι μελετητής ολόκληρου του έργου.
- Ετοιμάσει το σχέδιο ασφάλειας και υγείας και καταρτίσει το φάκελο ασφάλειας και υγείας στο στάδιο μελέτης του έργου, εκτός αν αυτά γίνουν από τον συντονιστή για θέματα ασφάλειας και υγείας κατά την εκπόνηση της μελέτης, ή αν ανατεθούν σε άλλο κατάλληλο άτομο.

Ο μελετητής θα πρέπει, επίσης, να ενημερώσει τον κύριο του έργου σχετικά με τις υποχρεώσεις του, όπως απορρέουν από την ισχύουσα νομοθεσία.

Εργολάβοι, υπεργολάβοι, αυτοεργοδοτούμενοι

Οι εργολάβοι, υπεργολάβοι και τα αυτοεργοδοτούμενα πρόσωπα έχουν νομική υποχρέωση όπως:

- Εφαρμόζουν τις γενικές αρχές πρόληψης και ετοιμάζουν γραπτές εκτιμήσεις των κινδύνων.
- Λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα κατά τη διάρκεια εκτέλεσης των εργασιών, ώστε να διασφαλιστεί η ασφάλεια και υγεία τόσο των εργοδοτούμενων τους όσο και άλλων προσώπων που πιθανόν να επηρεαστούν από τις δραστηριότητές τους.
- Ετοιμάζουν το σχέδιο ασφάλειας και υγείας (φάση 2-στάδιο εκτέλεσης) πριν την έναρξη λειτουργίας του εργοταξίου.
- Εφαρμόζουν το σχέδιο ασφάλειας και υγείας και λαμβάνουν υπόψη τις υποδείξεις των συντονιστών για θέματα ασφάλειας και υγείας.
- Διαβουλεύονται, εφόσον εργοδοτούν πρόσωπα, με τους εργοδοτούμενους τους ή τους εκπροσώπους τους και τους ενημερώνουν για τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται όσον αφορά στην ασφάλεια και υγεία τους στο εργοτάξιο.
- Συνεργάζονται μεταξύ τους για την προστασία της ασφάλειας και της υγείας όλων των εργαζομένων καθώς και άλλων προσώπων που μπορεί να επηρεαστούν από τις δραστηριότητές τους.

Επιπρόσθετα

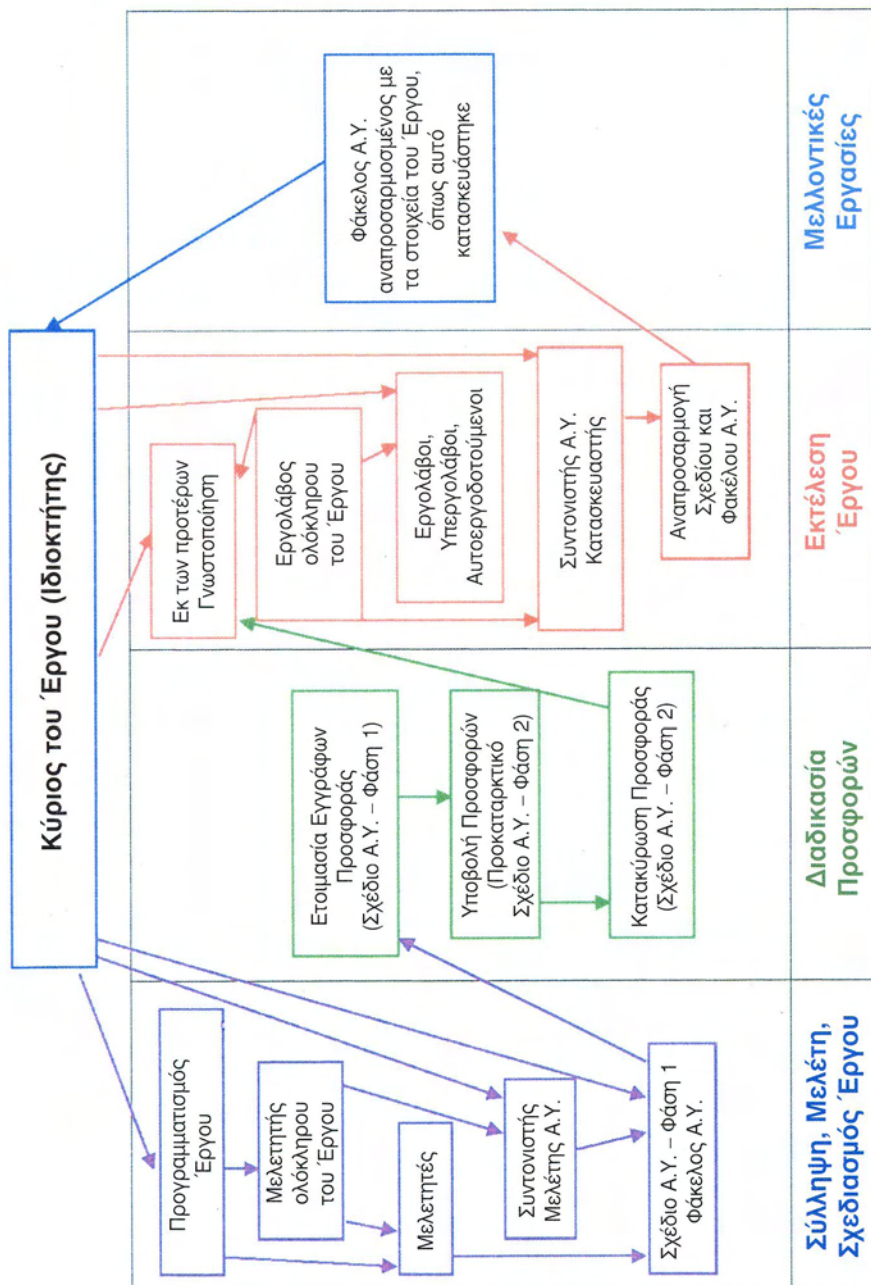
- Ο εργολάβος ολόκληρου του έργου, στην περίπτωση που υπάρχει, έχει υποχρέωση όπως ορίσει τον συντονιστή για θέματα ασφάλειας και υγείας κατά την εκτέλεση του έργου και διαβιβάσει στο αρμόδιο Επαρχιακό Γραφείο Επιθεώρησης Εργασίας την εκ των Προτέρων Γνωστοποίηση.
- Οι εργολάβοι του έργου είναι συνυπεύθυνοι και υποχρεούνται να λαμβάνουν και να τηρούν όλα τα μέτρα ασφάλειας και υγείας τα οποία αφορούν στο τμήμα του έργου που ανέλαβαν, ανεξάρτητα αν αυτό εκτελείται ολόκληρο ή κατά τμήματα από υπεργολάβους.

Συντονιστής για θέματα ασφάλειας και υγείας κατά την εκπόνηση της μελέτης του έργου

- ▷ Απαιτείται να οριστεί για έργα όπου προβλέπεται να εκτελεστούν εργασίες από περισσότερους τους ενός εργολάβους ή υπεργολάβους και έχει τα προσόντα που καθορίζονται στους Κανονισμούς.
- ▷ Συντονίζει την εφαρμογή των γενικών αρχών πρόληψης σε θέματα ασφάλειας και υγείας κατά τα στάδια προγραμματισμού και εκπόνησης της μελέτης του έργου.
- ▷ Εκπονεί ή αναθέτει την εκπόνηση του σχεδίου ασφάλειας και υγείας και καταρτίζει ή και αναπροσαρμόζει τον φάκελο ασφάλειας και υγείας.

Συντονιστής για θέματα ασφάλειας και υγείας κατά την εκτέλεση του έργου

- ▷ Απαιτείται να οριστεί για έργα όπου θα εκτελεστούν εργασίες από περισσότερους του ενός εργολάβους ή υπεργολάβους και έχει τα προσόντα που καθορίζονται στους Κανονισμούς.
- ▷ Συντονίζει την εφαρμογή των γενικών αρχών πρόληψης για θέματα ασφάλειας και υγείας κατά την εκτέλεση του έργου.
- ▷ Οργανώνει τη συνεργασία μεταξύ εργολάβων, υπεργολάβων και αυτοεργοδοτούμενων και συντονίζει την εφαρμογή, από αυτούς, του σχεδίου ασφάλειας και υγείας και των υποχρεώσεων που επιβάλλονται από τους Κανονισμούς.
- ▷ Αναπροσαρμόζει ή μεριμνά ώστε να αναπροσαρμοστεί το σχέδιο και ο φάκελος ασφάλειας και υγείας με την εξέλιξη των εργασιών.

Γ.Τ.Π. 250/2012 – 2.000

Εκδόθηκε από το Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών

Εκτύπωση: Κώνος Λατό

